

PIRIPUTARI

Que Mütivarunü'airi Papuru

Vaürisica

¹ Papuru Timuteumatü tecanixevaüritüaca, te'uximayatamete tehümetütü Cürisitu Quesusisie mieme. Yunaitü Cacaüyarisie mieme xemupasie Cürisitu Quesusisie xeteviyatü Piripusie xemütama te'üviyamete teparevivamete, yunaime tecanixevaüritüaca. ² Cacaüyari müta'uquiyari, Ti'aitame Qesusi Cürisitumatü xüca 'aixüa mete'u'iyarini xehesie mieme, xüca mexepitüaca yu'iyarisie xemüca'uximatüariecacü.

Papuru que mütiyuneneviecai yuri memüte'erie vahesie mieme

³ Pamüpariyusi necanipitüaca necacaüyari quepaucua nemüxeha'erivani. ⁴ Quepaucua nemivavirie yunaime xehesie mieme, nenetemavietü necaninenenevieca neheyemecü. ⁵ Pamüpariyusi necanipitüaca xeme tame temütaxevicü hicü tanaitü niuqui 'aixüa manuyüne tecuxatatü yaxaicüa matüaripaü. ⁶ 'Ipaü yuri netini'erieca, que mü'ane misutüa xecuyuitüvatü 'aixüa xemüteyuriecacü, mücütütü catinaye'atüamücü tita mütiyuriene tucari 'aye'ayu quepaucua Cürisitu Qesusi munuani. ⁷ Caniheiserietüni 'ipaü nemütinemaicacü yunaime xehepaüsita, nemüxenaqui'eriecü 'aixüa 'iyaricü. Xeme neta tanaitü tepütaxevi tetemaitü 'aixüa que mütiuca'iyari Cacaüyari,

ne'anutahüiyacacu niuqui 'aixüa manuyünesie mieme ne'utaniucacacu ne'ihecüatüatü niuqui que mütiheiserie. ⁸ Cacaüyari catinihecüatani que nemütixexeyamücü yunaime, Cürisitu Qesusipaü netinemaitü. ⁹ 'Ipaü necatininenenevieca, xeme masi yemecü xeteyucanaqui'erietü xemacü necü heiseriemecü xetemaivavetü, nai xetemaitü que müreyeveve yaxemüteyuriecäcü, ¹⁰ xemüyüvavenicü xemipatacü tita 'aixüa müti'ane tita 'axa müti'ane que xemüte'imate. Müpaü xeteyurieyu, tucari 'aye'ayu quepaucua Cürisitu munuani canimasiücücamücü que xemücateseviximarieca, xehesie que mücarahüivani. ¹¹ 'Ana heiserie xecanipitüarietacuni, que mütiyupitüva Qesusi Cürisitu. 'Ana mücücü visi 'anetü canayeitüariemücü Cacaüyari, 'aixüa catinixaxasivamücü hepaüsitana.

Xüca ne'ayeyurini Cürisitu 'aixüa canicuxaxasivamücü, que mutayü

¹² Ne'ivama nepütixetaxatüaniqueyu que nemüranayetüa hepaüsita, müpaü xemütemaicacü, 'aixüa puyü masi vaüca mü'enierienicü niuqui 'aixüa manuyüne. ¹³ Yunaitü cuviyexunu quita miemete hipatüta yunaitü müpaü mepütehetima quename Cürisitusüa nemiemetütü ne'anutahüiya. ¹⁴ 'Ivamarixi 'esivatücacu yunaitü menesih'erivatü que nemüranutahüiya, Ti'aitamesie meteviyatü mecaniyuvaüriyani masi vaüca Cacaüyari niuquieya memücuxatanicü mecaheumamatü meyutatuatü.

¹⁵ Hipatü siepüre 'asita me'ütesatü meyucuicutü mepütecuxata Cürisitu hepaüsita, hipatü püta

'aixüa mete'u'iyaritü mepütecuxata. ¹⁶ Müme menesinaqui'erietü mepütecuxata müpaü metemaitü, ne niuqui 'aixüa manuyünesie mieme nemutaniucacü, 'ayumieme nepüyüane. ¹⁷ Hipatü püta mepütehecüata Cürisitu hepaüsita mevara'ivacutü hipame, va'iyari cayuxevicacu. Que memüteyurie, müpaü mepütecu'eriva, masi vaüca nepü'uximatüarieca ne'anutahüiyatü. ¹⁸ Sepanetü que memüteyurie, Cürisitu canicuxaxasivani. Ne 'ayumieme nepünetemavie, sepa memütecuxata yacü xeicüa meyüatü, sepa yuricü meyuvaüriyatü memüyüa.

Mücü meta, nepücatihayevani nenetemavietü. ¹⁹ Müpaü nepütimate, 'icü naitü 'aixüa püyüni nemütavicueisitüarienicü xeyuneneviegacu xeme, Quesusi Cürisitu 'iyarieya nesituicacacu. ²⁰ Ipaü yemecü yuri nepüti'erie neta'icuevatü, 'uxa'atüni varie nepücateviyasitüarieni. Masi Cürisitu que mütive'eme canimasiücücamücü yaxeicüa meripaipaü. Menesixeyiatü nevaiyarisie que nemütiuyeica nenetatuatü, teüteri müpaü mecatenimaicacuni sepa nemayeyurini sepa nemümü. ²¹ Sepa nemayeyuri, Cürisitu 'aixüa canicuxaxasivamücü. Sepa nemümü, masi 'aixüa caniyümücü. ²² Nevaiyarisie ne'uyeicacacu xüca tixaütü tiutixuavere neti'uximayacacu, quesü yüni. 'Asinepücatimate que mü'ane masi 'aixüa müyüniqeyu. ²³ 'Esimacuyeva nepüyüane. Nepünevaüriya nemüyemiecü Cürisitumatü mana nemeyeicanicü. Müpaü masi 'aixüa pü'aneniqueyu. ²⁴ Perusü xehesie mieme caneuyevaca masi nemünehayevacü 'ena nevaiyarisie netiviyatü.

25 Hicürixüa nepüretima que nemütiyurieni, müpaü necatinimaica nemünehayevanicü. Yunaima xehesüa necaninehayevamücü nexeparevietü masi vaüca xemüyüvavenicü, xemüyutemamaviecacü yuri xete'erietü. 26 Müpaü xüca netiyurieneni, Cürisitu Qesusisie xeteviyatü yemecü xepüyüvaveni 'aixüa 'ane xemütemaicacü xenesiha'erivatü, quepaucua xehesüa nemunuani tavari.

27 'Ipaü xeicüa xequeteneyurieca, que müreuyevese yamütiyurienenicü heixeyiatü niuqui Cürisitu hepaüsita 'aixüa manuyüne, müpaü xequeteneu'uvani cuiepa. Xüca müpaü xeteyurieca, sepa xehesüa nemeyeicani nexexeyiatü, sepa tevapai nemeyeica xehepaüsita ne'ematü xeicüa, müpaü necatinimaicamücü xemüseseüyenicü 'iyari xehexeyiatü müyuxevi, yaxaicüa xetecu'erivatü yunaitü xemüyucuitüvecü capa xe'unavaiyarienicü titasie yuri xemüte'erie niuqui 'aixüa manuyüne que maine, 28 xepüca'utiyüüacani quepaucua müme memüxe'aye'unie memüxemariutani. Müpaü xeteyurietü 'inüari xenacünicuni vahepaüsita, que memüteheuyexüriyani. Xemeta yuhesie mieme 'inüari xepacüne que xemütetavicueisitüarieni Cacaüyari xetavicueisitüayu. 29 Cürisitusüa xemümiemetecü xepupitüarie yuri xemüte'eriecacü hesiena, masisü cuxi xepupitüarie xemütecuinitüarieni hesiena mieme. 30 Yaxaicüa nehepaü xequeteneyucuitüveni hicü, que xemünetexeyiacai yanetinemiene, hicüta que xemüte'enana quename yanetinemiene.

2

Cürisitu tixaütü catihücütütü que müratüa, 'arique ve'eme que müratüa

¹ Caniyuritüni, Cürisitusie teteviyatü tecanituicarieca tecaninütüarieca que temütetacanaqui'erie, 'Iyarimatü tecanitaxevini tanaitü, tetenitacanenimayaca que temüte'u'iyari.

² 'Ayumieme nepaine, xüca müpaü 'aneni, xequeneyu'atüa xenesitemavieriyatü. Yaxeicüa xequeteneyumaica, yaxeicüa xequeteneyucanaqui'erieca, yuhepaü xequetenecu'erivani, xequeneyuvaüriyani yu'iyarisie xemüyuxevinicü.

³ Hipame xevera'ivacutü xepücayüaca, teüteri xehepaüsita 'aixüa memutiyanenicü xeicüa xepücayüaca. Vavemete masi xequeniva'erieca hipame, xeme püta tixaütü xecatehümetüme xequeneyu'erieca yücümana. ⁴ Yuxexuitü xeme xepücatecuvautüveni tita xehesie mütimieme xeicüa. Tita hipame vahesie mütimieme püta xequetenecuvautüveni.

⁵ 'Ipaü xequeteneyumaica yu'ivama xevera'erivatü que mütiyumate Cürisitu Qesusisie tiviyatü.

⁶ Cacaüyari que mü'ane,
Mücü yaxeicüa pü'anecai.
Peru müpaü pücaticu'erivacai
Quename 'aixüa yüniqueyu
Xüca Cacaüyaripaü ve'eme
'Ayuyeitüanique,
Sepa müyüvecai.

⁷ Catiniuhayeva
Heiserie hexeyiatü

Que mü'ane vaüriyarica
 Müti'uximayapaü 'anetü
 Nayuyeitüani.
 Teüteri vahepaü 'anetü
 Nayani.

⁸ Mericüsü
 Xeyarietü
 Tevipaü 'anetü
 Tixaütü catihücütütü
 Canayuyeitüani.
 Yacatinicamiecaitüni
 Sepa mumü,
 Curuxisie caniumierieni.

⁹ 'Ayumieme Cacaüyari
 Ve'eme caneyeitüani.
 Canipitüani
 Visi mütimarivanicü
 Que mü'ane mühücü
 Hipatü que memücatemarivapaü.

¹⁰ 'Uxa'atüni varie
 Quepaucua Qesusi
 Mütahüavarieni
 Que mü'ane mühücü,
 Müpaü que mütimariva
 'Ana yunaitü
 Mecanicatunuma'uicuni
 Nenevieri mecanipitüacuni

Taheima memütama
 Cuiepa memütama
 Cuietüa memütama,

¹¹ Yunaitü
 Mecaniyutahecüatacuni,
 Que memüteheitima
 Qesusi Cürisitu

Quename Ti'aitame hücü,
Me'utiyuatü.

'Ana 'aixüa canicuxaxasivamücü
Cacaüyari müta'uquiyari.

Cuiepa memütama que temütevahecüatüa

¹² Xemeta nenaqui'erima, müpaü
nepütixetahüave, yuheyemecü yaxetenicahu-
caitüni xehesüa neheyeicacacu. Hicü tevpai
neheyeicacacu masi vaüca peuyevese yax-
emütecahunicü Cürisitupaü. Yaxequeteneyurieca
que müreyevese yaxemüteyuriecacü mexi
xetavicueisitüariexime, peru xeheumamatü
xe'utiyüacatü.

¹³ Cacaüyari canihücütüni
que mü'ane yamütiyuriene xesata, xe-
cuyuitüvatü xemüyuvaüriyanicü, 'arique meta
yaxemüteyuriecacü. Que mütixecuyitüva
yacatiniyümücü que mütinaque.

¹⁴ Müpaü nai yaxequetenecahuni,
xecaniuquixietü niuqui xecaxüatüatü.

¹⁵ Müpaü xeteyuriecacu, xehesie pücarahüivani,
xepüca'inüca tita 'axa müti'ane. Masi
Cacaüyari nivemama xecanacünicuni,
xepücaseviximarieca teüteri vasata xe'u'uvatü
va'iyari mütutuni memeuyexüri. Vasata
xe'u'uvatü xecanivahecüariviyani, xuravesixi
que memütehecüarivie cuiepa.

¹⁶ Niuqui
xecanexeiyani varanutanieritüvame. 'Ayumieme
'aixüa 'ane netinimaicamücü nexeha'erivatü
quepaucua tucari maye'ani, quepaucua Cürisitu
munuani. Xehesie catinimasiücücamücü 'ana,
xüanacüa que nemücatiunanausa xüanacüa que
nemücati'uximaya. ¹⁷ Xeme yuri que xemüte'erie,
Cacaüyari xecanayexeiya yaxaicüa que mü'ane

mavari müvevi meixeiypaü yucacaüyari. Hesiena mieme xeteni'uximayaca. Xüca ne'umierieni müpaü yuri xemüte'eriecacü, nexuriyacü xüca xemavari 'uxurimarieni, mücücü necaninaqui'acamücü. Xeme yunaitü que xemüteyutemamavie, ne xehepaü necaninetemavieca. ¹⁸ Mericüte xemerita yaxaicüa xequeneyutemamavieca, 'axeicüa temütatemamaviecacü.

Timuteu 'Epapüruritu que memüteyurieniquecai

¹⁹ Ti'aitame Qesusisie netiviyatü 'ipaü nepüticu'eriva, yareutevitü xehesüa nepenunü'ani Timuteu, ne'iyarisie nemütürucariyarienicü neretimaime xehepaüsita. ²⁰ Xeime nepücahexeiyahapaüna tiuca'iyarime, mücü xeicüa 'aixüa 'iyaricü caniyu'iyaritäacamücü xehesie mieme. ²¹ Hipatü yunaitü tita vahesie mütimieme xeicüa metenicuvautüveni, tita Cürisitu Qesusisie mütimieme mepücatecuvautüve. ²² Xeme xepimate 'iya, que müti'inüasie que mütimasiücü, xepütemate nehamatü que müti'uximaya niuqui 'aixüa manuyüne tetecuxatacacu, ranive yuquemasimatü müti'uximayapaü. ²³ 'Ayumieme 'ipaü nepüticu'eriva, nepenunü'ani cuitü neretimaime que mütiyüni nehepaüsita. ²⁴ Ti'aitamesie netiviyatü yuri nepüti'erie cuitüva nemüyemiecü neta.

²⁵ Müpaüta netinicu'erivani, peuyevese ta'iva nemanunü'anicü xehesüa 'Epapüruritu. Mücü nehamatü catini'uximayaca, tahamatü tecanicuyaxitüni. Xeme xecaneiyenü'ani nehesüa münesipareviecacü que müreyevecai.

²⁶ Yunaimē nixexeyamüçünü, niyuhiveriecaitüni xemu'enanacü que müticuyecai. ²⁷ Tasüari catinicuyecaitüni, 'esivatücacu caniumüni. Masi Cacaüyari nitinenimayata, 'axeicüa nesinenimayatü neta, capa nenetihiverieme tavari nenetihiveriecacü. ²⁸ 'Ayumieme necaninevaüriyani nēmenunü'anicü xemüyutemamaviecacü xeme tavari xe'ixeyatü, neta necanehiverietü nemayanicü. ²⁹ Hicüri xequeneutanaqui'erie Ti'aitamesie xemüteviyacü, vaüca xequeneyutemamavieca xehe'erivatü. Müya memü'anene vavemete xequeniva'erieca. ³⁰ Cürisitusie mieme ti'uximayatü caniumüni tüma. Yücümana caniyucuerivayuriecaitüni meye'atüanicü que müreyevecai xemünesiparevieniquecaicü.

3

Heiserie nepexeyia que mütivaiyacü

¹ Mücü meta ne'ivama, xequeneyutemamavieca Ti'aitamesie xeteviyatü. Tavari 'ipaü netixe'utüirietü, nepünevauüriya, niuquicü nepüca'uxive. 'Aixüa caniyümücü masi xehesie mieme xecueriva'anenecacu. ² Xequeneyucuerivayurieca müme nemüvaxatacai 'axa memüteyurie vahepaüsita, müme süicüri vahepaü memüca'itiyatüca, müme vahepaüsita. Xequeneyucuerivayurieca que memütexe'inüaritüacu vitequiyacü. ³ Tame püta Cacaüyari 'inüarieya tepexeyia, tame püta tepühüme Cacaüyari temayexeyia 'Iyari que maine. Tame taheyemecü tecaninaqui'aca Cürisitu Qesusisie temüteviyacü. Mücü meta, yuri tepücate'erie herie miemesie.

4 Müme que memü'anene herie miemesie yuri memüte'erie, neta müpaü necani'aneni. Xüca xevitü müpaü ticu'erivani quename yüve herie miemesie yuri müti'eriecacü, ne masi necaniyüveniqueyu. ⁵ Ne'utinui vaca 'atahairieca tucarisie necaniu'inüasieni Huriyusixi vaxitequiyacü. 'Ixaheri teüteriyari vahesie Venicamini nuivariyarisie necaniyeyani. Hepürayu teviyari necanihücütüni Hepürayusixi vahesie nemüyetüa. 'Inüari niuquiyarisie que nemütiviyacai, Pareseu necanihücütücaitüni. ⁶ Que nemütinevaüriyacai yaneticamietü, necanivataveveyacaitüni memüyutixexeürivacai. Heiserie que nemürexeyacai 'inüari niuquiyarisie yaneticamietü, nehesisie pücarahüivacai yemecü. ⁷ Perusü Cürisitisie nemütiviyacü müpaü nepütinemat, mücü nai netiniutatümaiya, naime cümana 'aixüa nemü'itüarieniquecai. ⁸ Mücü meta, sepa que mütitita, naitü tiniutatümaiarieni que nemütixeyia, müpaü nemütinematcü, masi yemecü 'aixüa necani'itüariemücü ne'imaitü neti'aitüvame Cürisitu Qesusi. Mücüsie nemümiemecü 'ari naime netiniutatümaiya. Sepanetü, mücü naitü xasi xEICÜa canihücütüni que nemütixeyia. Necaninevaüriyani masi Cürisitu nehexeyiatü nemayanicü, ⁹ hesiena netiviyatü yanepütixeyiariecaqueyu xEICÜa. Necümana heiserie nepücahexeyia, 'inüari niuquiyarisie yaneticamietü heiserie nepücanepitüa necümana. Masi heiserie que nemürexeyia, Cürisitisie yuri nemüti'eriecü püta heiserie necanexeyiani, Cacaüyari heiserie que münepitüa yuri nemüti'eriecü. ¹⁰ 'Ipaü xEICÜa nepütinevaüriya,

nemimaicacü Cürisitu, nehesie nemimaicacü türücariyaya cümana müranucuquetüarie, ne hamatüana temütaxevinicü que mütiucuinixü netimaitü, hepaüna ne'aretü nemayanicü mücü que 'aretü matüa 'umierieca. ¹¹ Necanaye'aniqueyu xeicüa nemanucuquetüarienicü müquite vasata.

Que mütiunanausacai, he'ivanique

¹² 'Acuxi müpaü nepüca'ane, 'acuxi nepüca'aye'ave. Cürisitu Qesusi pünesi'u'axixü, neta nemi'axenicü tita münetimini. 'Ayumieme nepünemexütüa, yanemüraye'anicü.

¹³ Ne'ivama, ne'aye'ame nepücane'erie cuxi. Peru siqueresü 'ipaü netiniyuriene, nenetümaiya nesütüa mieme, necaninetatvani masi hicü nemi'axenicü neyeta mieme.

¹⁴ Yanetiunanausatü nepünemexütüa neme'ivacü, Cacaüyari que münetiuta'ini taheima miemecü nemü'ayumiemetünicü Cürisitu Qesusisie netiviyatü.

¹⁵ Quetapaümetü temüseseüye 'ipaü tequetecu'erivani. Xüca yücü xetecu'erivani, Cacaüyari yacatinixehécüatüamücü. ¹⁶ Que temüte'aye'axüavave, müpaü yatequetecahuni.

¹⁷ Ne'ivama 'axeicüa xequenene'üqueni ne que nemütüyuriene. Tame 'inüari tecanihümetüni. Müme tahepaü memüte'u'uva, müme xequenivaxeyani. ¹⁸ Yümüretü que memüte'u'uva, mecaneye'unieca Cürisitu que mütiümierie curuxisie. Vahepaüsita müixa netinixecuxaxatüvacaitüni, hicüta yaxecüa nepaine ne'utasuatü. ¹⁹ Müme que memüte'aye'axüani, menica'unariecuni xeicüa.

Yuhuca mecanayexeyani yucacaüyariपा. Visi me'aneneme mecaniyuxatani quepaucua müpaü memüyüa que temüteteviyasitüarie. Cuiepa timiemecü xeicüa mecatena'erivani. ²⁰ Tame püta muyuavisie tecaniquiecataritüni. 'Ayumieme tecanicuevieca tasivicueisitüvame Ti'aitame Quesusi Cürisitu 'umamiecü. ²¹ 'Iya yücü 'aneneme caneyetitüamücü tavaiyari. Hicü tixaü tecatehümetütü 'icü tavaiyarisie tecaniu'uvani. Peru 'ana yuvaiyaripaü 'aneneme caneyetitüamücü, visi 'anetü que mütiuyeica mücü. Müpaü tiniyuriemücü yütürücariyacü. Müpaü titürücaüyetü caniyüveni naime yaticamieme mayeitüanicü, mücü que müti'aita.

4

Yuheyemecü xequeneyutemamavieca
Ti'aitamesie xeteviyatü, que mutayü

¹ 'Ayumieme nepaine, Ti'aitamesie xeteviyatü xecacuyuitüarivatü xequeneuti'uti, nenaqui'erima. Müpaü nepütixecühüave nexexeyiamütü ne'ivama nemüxenaqui'erie. Xeme xecanihümetüni xemünesitemavieritüa, xehesie catinimasiücüni que nemüreuyehüviyarie. Yaxeicüa ve'eme muma que mütiuhanitüariva, neta necanixehexeyani xeme ne'inüaritüme.

² Neuxei 'Ehuriya, neuxei Sinitique, vaüriyarica necanixepitüaniqueyu yaxeicüa xemüteyumaicacü xeca'ütesatü Ti'aitamesie xeteviyatü. ³ 'Ecü meta nehamatü yuricü pemicuhanane hararu, nepümasitavavirieniqueyu 'ecü pemüvapareviecacü mücü 'ucari. Nehamatü

'axeicüa tepütacuitüvecai niuqui 'aixüa manuyüne tecuxatatü, Cüremenitimatü hipameta vahamatü nehepaü te'uximayatamete. Müme mepacayasarie quename tucari mehexeiya.

4 Mericüte, yuheyemecü xe-
queneyutemamavieca Ti'aitamesie xeteviyatü.
Tavari nepaine, xequeneyutemamavieca.

5 Yunaitü teüteri mequexexeyani
xeca'ayu'eririyacacu. Ti'aitame hura
caniuyeicani.

6 Xepücayu'iyaritüaca tixaütü hepaüsita.
Masi naimecü xeyunenevietü xe'ivavirietü
pamüpariyusi xe'ipitüatü, yaxequeteneutahüavi
Cacaüyari tita xemüte'ivavirie. 7 'Ana
Cacaüyaritütü nixepitüacamücü yu'iyarisie
xemüca'uximatüariecacü. Müpaü tixepitüatü
cani'üviyacamücü xe'iyari, sepa xeme
'asixemücatemate que mütiyüveni mi'üviyanicü.
Que xemüteyücühüavesie canixe'üviyacamücü
Cürisitu Qesusisie xeteviyacacu.

Tcü hepaüsita xequeteneyücühüaveni, que mutayü

8 Mücü meta, ne'ivama, naitü yuri müraine,
naitü müreyehüviyarie, naitü mütheiserie,
naitü müti'itiya, naitü visi mü'ane, naitü 'aixüa
maine, sepa que mütitita xüca 'aixüa 'aneni
xüca 'aixüa ticuxaxasivani, mücü hepaüsita
yaxequeteneyücühüaveni xeme.

9 Que xemüte'u'üquitüarie, que
xemüteyetuiriyarie, que xemünete'u'eni, que
xemünete'uxei yanetiyurieneccacu, müpaü
yaxequeteneyurieca. 'Ana que mü'ane müxepitüa

yu'iyarisie xemüca'uximatüariecacü, mücü
Cacaüyaritütü xehamatü caniuyeicamücü.

Piriputari que memüte'imicuacai

¹⁰ Ti'aitamesie netiviyatü yemecü
nepünetemavie tavari xemisutüacü xene-
siha'erivatü. Süricü xepünesiha'erivacai, masi
pumavecai xevitü xeme müyüvecai tixaütü
mütiyurienicü. ¹¹ Ne nereuyehüatü nepücahaine.
Nepü'iyamate ne'iyari 'aixüa müyünicü necümana,
sepanetü que nemüranayemie. ¹² Nepü'iyamate
tixaü necatihücütütü, vaüca nerexeyatüta
nepü'iyamate. Naimecü yanepüretima
nemütahuxanicü nemühacamünicü vaüca
nemürexeyanicü tixaütü nemücarexeyanicü
nepü'iyamate. ¹³ Naime necaniquemaca Cürisitusie
netiviyatü, 'iya nesitürücariyacacu. ¹⁴ Siepüre
'aixüa xepüte'uyuri nehamatü xeyuxeviriyatü
que nemüti'uximatüariecaci.

¹⁵ Xeme Piriputari müpaü xepütemate que
mütiyü quepaucua niuqui 'aixüa manuyüne
musütüarie cuxaxasivatü, Maseruniya quepaucua
nemeyetüa. 'Ana memüyutixexeürivacai
mepücanesipareviecai. Mepücanetemicuacai
neheixeyatü nemayanicü, xeme xeicüa
xepünetemicuacai. ¹⁶ Tesarunicapai neheycacacu
tita nemüreyehüacai xepünete'utanü'airi
heiva hutarieca. ¹⁷ Neticuvaunetü
tavari yaxemüneteminiçü nepücahaine.
Nepüticuvaune tita mütixemaquieri püta
mayanicü. ¹⁸ Necanitanaqui'erieniri xe'imiquieri
naime, cananuyuhayevani. Catinaye'ani tita
nemüreyehüacai, 'Epapüruritu nesi'ü'ütüacu

tita xemüteheyenü'a. Que xemüte'uyuri, mücü visi mu'üapaü caninaqui'erivani, mavari mûnaqui'eriva canihücütüni, caninaqueni Cacaüyari. ¹⁹ Mücü meta, necacaüyaritütü catinaye'atüamücü tita xemüteheuyehüaca hepaüsita naime, vaüca mürexeiyacü visi 'aneneme, müpaü que mütimasiücü Cürisitu Qesusisie. ²⁰ Cacaüyari müta'uquiyari 'aixüa queticuxaxasivani yuheyemecü. Canise'ini 'icü niuqui.

Vaürisica que mütivarunü'airixüa

²¹ Xequenivavaüritüaca Cacaüyari teüterimama yunaime, Cürisitu Qesusisie temüteviyacü. Nehamatü memu'uva ta'ivama menixevaüritüaca. ²² 'Ena yunaitü Cacaüyari teüterimama mepüxevaüritüa, müme meta Sesaxisüa miemete cuviyexunusixi.

²³ Ti'aitame Qesusi Cürisitu xüca 'aixüa tiuca'iyarini xe'iyarisie mieme. Müpaü xeicüa cani'ani.

**Cacaüyari niuquieya xapayari türatu hecuame
hepaüsita tati'aitüvame tasivicueisitüvame
Qesusi Cürisitu mi'atüa
New Testament in Huichol (MX:hch:Huichol)
El Nuevo Testamento de nuestro señor y salvador
Jesucristo**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huichol

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huichol [hch], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huichol

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

79690d81-fd4b-51b4-a3a6-712e0fddaca3